

Energi & klimaregnskap 2022

SpareBank 1 Nord-Norge

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alle registrerte utslipp fra SpareBank 1 Nord-Norge.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Reporting Year Energy and GHG Emissions

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslippsandel
Transport total				20.1	4.5	1.1 %
Bensin		1,126.5	liters	10.9	2.6	0.6 %
DIESEL (NO)		880.2	liters	9.1	1.8	0.4 %
Scope 1 total				20.1	4.5	1.1 %
Elektrisitet total				2,979.7	77.5	18.2 %
Elektrisitet Nordisk miks		2,979,693.0	kWh	2,979.7	77.5	18.2 %
Fjernvarmested total				934.6	8.8	2.1 %
District heating NO/Tromso		685,711.0	kWh	685.7	6.5	1.5 %
District heating NO/Harstad		248,938.0	kWh	248.9	2.3	0.5 %
Scope 2 total				3,914.3	86.3	20.3 %
Avfall total				-	14.5	3.4 %
Residual waste, incinerated	Brennbart restavfall	27,810.0	kg	-	14.0	3.3 %
Organic waste, treated	Våtorganisk avfall	8,270.0	kg	-	0.2	-
Organic waste, treated	Frityrolje	400.0	kg	-	-	-
Glass waste, recycled		3,930.0	kg	-	0.1	-
Paper waste, recycled	Papir til sikkerhetsmakulering	2,378.0	kg	-	0.1	-
Paper waste, recycled	Bølgepapp	370.0	kg	-	-	-
Organic sludge, anaerobic digestion	Fett fra fettavskiller rent	8,210.0	kg	-	0.2	-
Tjenestereiser total				-	320.1	75.3 %
Km-godtgj.bil(NO)		149,110.0	km	-	11.2	2.6 %
Flyreiser		308,889.0	kgCO ₂ e	-	308.9	72.6 %
Scope 3 total				-	334.5	78.7 %
Total				3,934.4	425.3	100.0 %
KJ				14,163,851,026.8		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2022
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO ₂ e	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	8.8
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	347.8

SpareBank 1 Nord-Norge hadde i 2022 et totalt klimagassutslipp på 425.3 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette var en økning på 155.5 tCO₂e, tilsvarende 57.6%, sammenlignet med 2021. En viktig grunn til økningen i utslipp var en økning i flyreiser. Dette kan henge sammen med et høyere behov for transport og tjenestereiser i 2022 sammenlignet med 2021, da 2021 i større grad var preget av reiserestriksjoner under Covid-19.

Klimagassutslippene i 2022 hadde følgende fordeling:

Scope 1: 1.1% (4.5 tCO₂e)

Scope 2: 20.3% (86.3 tCO₂e)

Scope 3: 78.7% (334.5 tCO₂e)

Det var en reduksjon i utslipp i scope 2, mens en økning i scope 1 og 3, fra 2021 til 2022.

Scope 1

Bruk av 880.2 liter diesel stod i 2022 for 1.8 tCO₂e, mens 1126.5 liter bensin utgjorde 2.6 tCO₂e. Totalt er dette en økning på 33.7% i scope 1 sammenlignet med året før, og er forårsaket økt dieselforbruk. Bensinforbruket har gått noe ned.

Scope 2

Elektrisitet: Hovedtabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet utregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslippene fra elektrisitet har blitt redusert med 31.0% sammenlignet med 2021. Dette er forårsaket at elektrisitetsforbruket har gått fra 3 622 638.1 kWh i 2021 til 2 979 693 kWh i 2022. I tillegg har utslippsfaktoren for Nordisk miks blitt redusert med 16.1% fra 2021 til 2022.

Elektrisitet med en markedsbasert faktor er presentert i egen tabell i denne rapporten. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i Metodikk og kilder. SpareBank 1 Nord-Norge kjøpte opprinnelsesgarantier (OG/REC) for alt sitt elektrisitetsforbruk i 2022.

Fjernvarme: Klimagassutslipp fra fjernvarme ble redusert med 43.3% fra 2021 til 2022, og utslippet fra fjernvarme var i 2022 på 8.8 tCO₂e. Dette skyldes både at fjernvarmeforbruket ble redusert med 131495 kWh fra 2021 til 2022, men skyldes også en endring i utslippsfaktor. Tidligere år har det blitt tatt i bruk en utslippsfaktor for fjernvarme som var basert på den norske produksjonsmiksen, mens i 2022 har det blitt brukt faktorer som er lokasjonsspesifikke og dermed mer nøyaktige. I 2022 har det blitt benyttet utslippsfaktorer for fjernvarme i Tromsø og Harstad, som begge er lavere enn utslippsfaktoren for den norske fjernvarmemiksen.

Totalt har scope 2 blitt redusert med 32.5% sammenlignet med 2021.

Scope 3

Flyreiser: Flyreiser hadde et klimagassutslipp på 308.9 tCO₂e og stod for 72.6% av det totale klimagassutslippet for SpareBank 1 Nord-Norge i 2022. Sammenlignet med 2021 var det en økning på 146.31% i km flydd. Dette kan blant annet skyldes at 2021 i større grad var preget av Covid-19 og reiserestriksjoner.

Kilometergodtgjørelse: Dette er fra 2022 en ny aktivitet som tidligere ikke har vært inkludert i klimaregnskapet. Totale klimagassutslipp fra kilometergodtgjørelse var 11.2 tCO₂e i 2022.

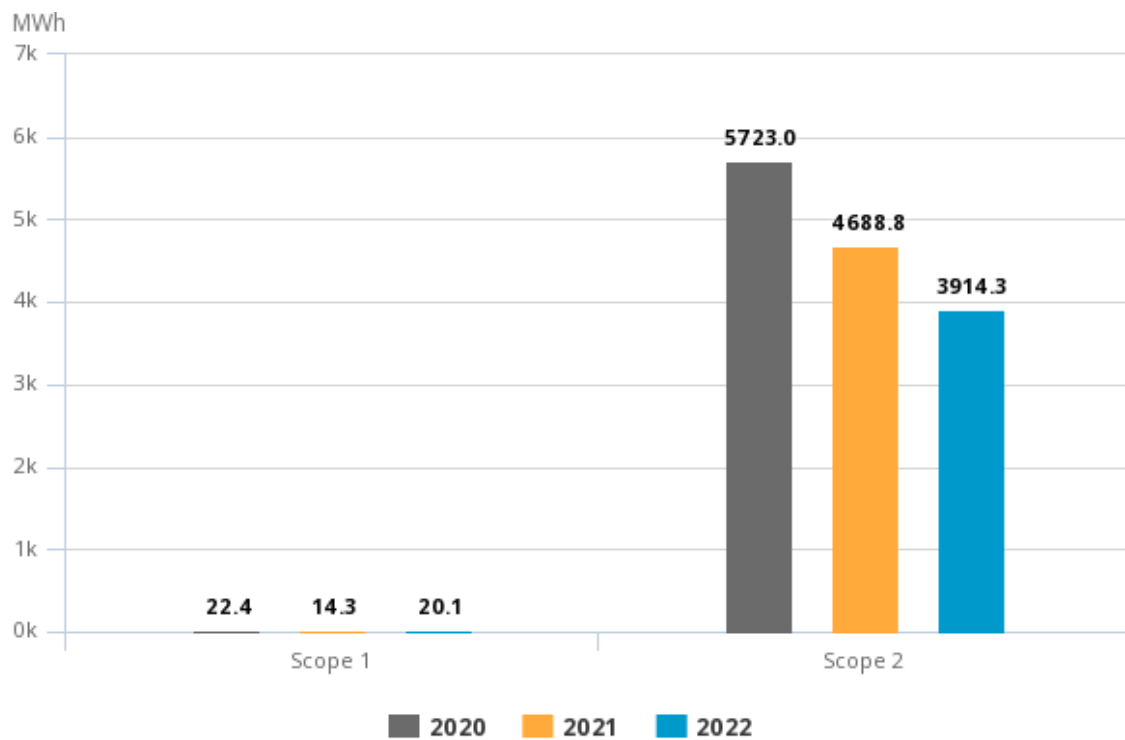
Avfall: Avfall stod for et utslipp på 14.5 tCO₂e i 2022, og hadde en økning på 172.1% sammenlignet med 2021. Dette skyldes i hovedsak en økning av mengde avfall rapportert.

Totalt har scope 3 hatt en økning på 141.3% sammenlignet med 2021.

Årlige klimagassutslipp

Kategori	Forklaring	2020	2021	2022	% endring fra forrige år
Transport total		5.1	3.3	4.5	33.7 %
Bensin		2.7	2.8	2.6	-5.6 %
DIESEL (NO)		2.3	0.6	1.8	231.7 %
Scope 1 total		5.1	3.3	4.5	33.7 %
Elektrisitet total		211.4	112.3	77.5	-31.0 %
Elektrisitet Nordisk miks		211.4	112.3	77.5	-31.0 %
Fjernvarmestед total		8.3	15.6	8.8	-43.3 %
Fjernvarme Norsk miks		8.3	15.6	-	-100.0 %
District heating NO/Tromsø		-	-	6.5	100.0 %
District heating NO/Harstad		-	-	2.3	100.0 %
Scope 2 total		219.7	127.9	86.3	-32.5 %
Avfall total		6.5	5.3	14.5	172.1 %
Residual waste, incinerated		6.3	5.1	-	-100.0 %
Residual waste, incinerated	Brennbart restavfall	-	-	14.0	100.0 %
Paper waste, recycled		0.1	0.1	-	-100.0 %
Paper waste, recycled	Papir til sikkerhetsmakulering	-	-	0.1	100.0 %
Paper waste, recycled	Bølgepapp	-	-	-	100.0 %
Organic waste, treated		-	0.1	-	-100.0 %
Organic waste, treated	Våtorganisk avfall	-	-	0.2	100.0 %
Organic waste, treated	Frityrolje	-	-	-	100.0 %
Glass waste, recycled		-	-	0.1	246.0 %
EE waste, recycled		-	-	-	-100.0 %
Wood waste, recycled		-	-	-	-100.0 %
Organic sludge, anaerobic digestion	Fett fra fettavskiller rent	-	-	0.2	100.0 %
Tjenestereiser total		144.2	133.3	320.1	140.1 %
Air travel, continental	Europa	12.5	2.7	-	-100.0 %
Air travel, continental	Norden	-	0.4	-	-100.0 %
Air travel, domestic		131.7	130.2	-	-100.0 %
Km-godtgj.bil(NO)		-	-	11.2	100.0 %
Flyreiser		-	-	308.9	100.0 %
Scope 3 total		150.6	138.6	334.5	141.3 %
Total		375.4	269.8	425.3	57.6 %
Prosentvis endring		100.0 %	-28.1 %	57.6 %	

Årlig energiforbruk(MWh) Scope 1 & 2

Årlige markedsbaserte utslipp

Kategori	Enhet	2020	2021	2022
Elektrisitet Sum (Scope 2) med Markedsbaserte beregninger	tCO ₂ e	-	-	-
Scope 2 Sum med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	8.3	15.6	8.8
Scope 1+2+3 Totalt med Markedsbaserte strømberegninger	tCO ₂ e	164.0	157.5	347.8
Prosentvis endring		100.0 %	-3.9 %	120.8 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2020	2021	2022	% endring fra forrige år
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)		375.4	269.8	425.3	57.6 %
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)		5,745.3	4,703.1	3,934.4	-16.3 %
Sum kvadratmeter(m ²)		40,239.0	40,239.0	40,239.0	-
Totale tCO ₂ e/årsverk		0.7	-	-	-
Total tCO ₂ e/omsetning		-	-	-	-

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen side å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markert). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikser av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøp av elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual mikser*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av

ulike råstoff etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2020). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2020). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2020). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2020). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.